

JOUSTE - jatkuvan oppimisen uusien nopeavaikutteisten toimien seuranta- ja vaikuttavuustutkimus

Infotilaisuus hanketoimijoille 30.9.2020 klo 9-11
Mikko Valtakari ja Minna Mayer

Ohjelma

- Tervetulosanat
- Hankkeen ja tiimin esittely
  - Tavoitteet ja toteutustapa
  - Seuranta- ja arviointitiedon tuottamisen periaatteet
- Yhteinen keskustelu tietotarpeisiin liittyen

Tutkimustiimi

Mikko Valtakari, MDI
Tutkimuksen johto, kaikki
työvaiheet

Timo Aarrevaara, professori,
Lapin yliopisto
Tutkija ja asiantuntija.

Minna Mayer, MDI
Projektipäällikkö ja tutkija,
kaikki työvaiheet. Minna
vastaa myös hankkeen
viestinnästä. Mikon
varahenkilö

Sirpa Purtilo-Nieminen,
lehtori Lapin yliopisto
Tutkija ja asiantuntija.

Juho Nyman, MDI
Tutkija, aineiston
kokoaminen ja analysointi,
yhteenvedo-analyysit

Kirsi Pulkkinen, Kirsi
Pulkkinen Consulting
Tutkija.

Juha Eskelinen, Melkior Oy/
Aalto yliopisto
Tutkija, tilastollisten arviointi-
menetelmien asiantuntija.

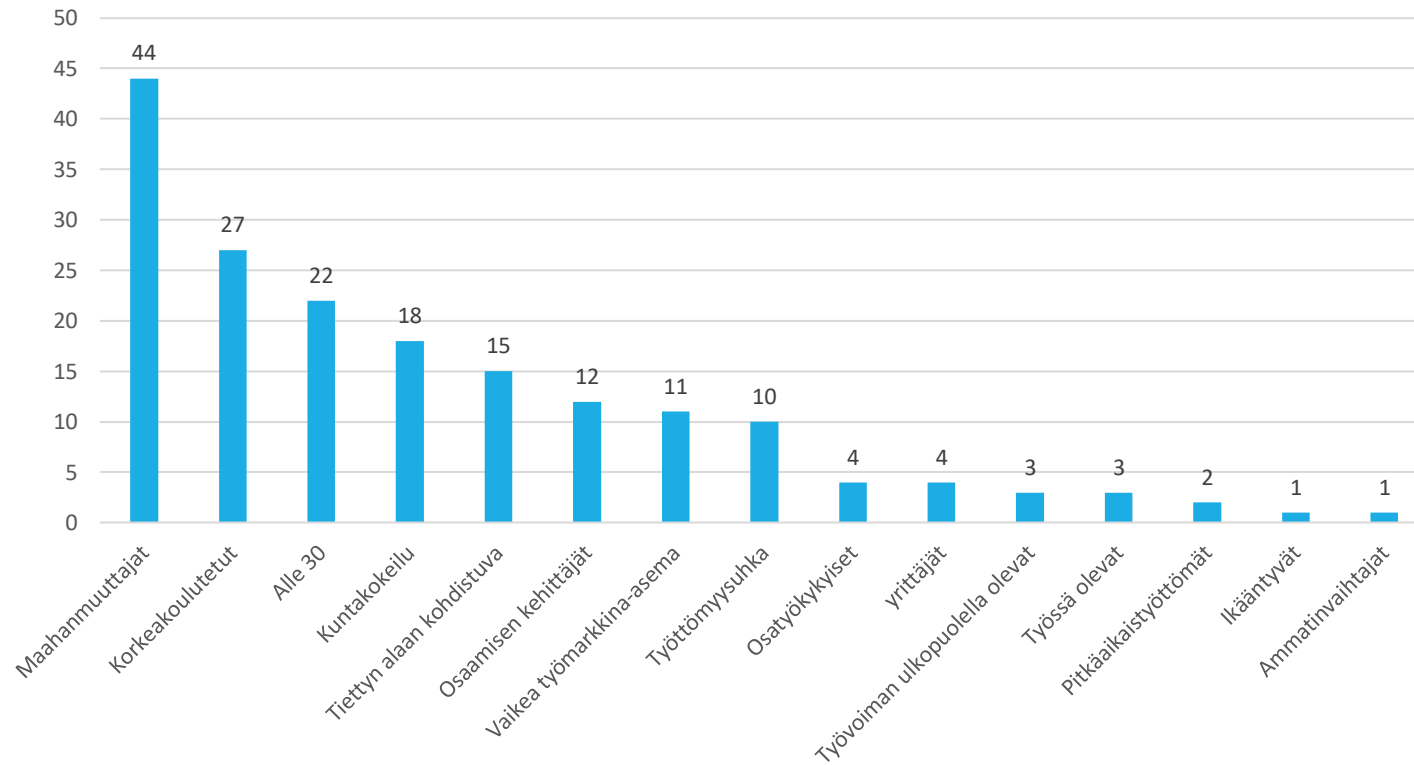
Hankkeen tausta ja perustiedot

- Taustalla Marinin hallitusohjelma ja sen toimeenpanosuunnitelma, työllisyysasteen nosto v. 2023 mennessä.
- Suomessa toteutetaan kahden vuoden aikana **nopealla aikavälillä toteutettavia ja työllisyyttä tukevia koulutuskokonaisuuksia**, joilla vastataan työssäkäyvien ja työttömyysuhan alla olevien tarpeisiin.
- JOUSTE-tutkimushankkeessa (Jatkuvan oppimisen uusien nopeavaikutteisten toimien seuranta- ja vaikuttavuus) selvitetään laajasti ja kattavasti hankkeiden vaikutuksia sekä tuetaan niiden mahdollisimman tuloksellista ja vaikuttavaa toimeenpanoa. Hanketta rahoittaa valtioneuvoston kanslia.
- Hanke on alkanut kesällä 2020 ja kestää v. 2022 loppuun saakka.
- Tutkimuksessa tuotetaan tietoa jatkuvan oppimisen uudistuksen sekä työllisyysasteen noston tueksi. Hanketoteuttajien kanssa tehdään yhteistyötä yhteisten etujen saamiseksi.
- Arvioinnin ja hankkeiden toimeenpanon tueksi luodaan **arviointi- ja seurantajärjestelmä**, jolla jatkuvan oppimisen toimien toteutusta ja vaikutuksia voidaan seurata ja arvioida sekä tukea hankkeita siten, että niiden toiminta olisi mahdollisimman tehokasta ja vaikuttavaa.

Työn päätavoitteet

- **Tuottaa tietoa** jatkuvan oppimisen uudistuksen sekä työllisyysasteen noston tueksi
- Toteuttaa uusille jatkuvan oppimisen nopeavaikutteisille toimille/instrumentille riippumaton, jatkuva ja ajantasainen **vaikuttavuusarviointi**
- Kehittää **seurantajärjestelmä**, jolla jatkuvan oppimisen toimien toteutusta ja vaikutuksia voidaan seurata määrällisesti ja laadullisesti
- Selvittää laajasti ja kattavasti **millaisia vaikutuksia rahoitetuilla hankkeilla on ollut** osallistujien, koulutustoimijoiden sekä työnantajien näkökulmat huomioiden
  - Toimenpiteiden vaikutus osallistujien näkökulmasta
  - Toimintamallien edellyttämä / aiheuttama muutos koulutusorganisaatioissa
  - Toiminnan vaikutus osaavan työvoiman saatavuuteen
- Tukea toimenpiteiden mahdollisimman **tuloksellista ja vaikuttavaa toteuttamista**
- Laatia **ehdotuksia toimintamallien toimivuuden ja vaikuttavuuden kehittämiseksi**

- **Mukana 85 hanketta, joissa eri kohderyhmät -> kohderyhmien analyysin mukaan tyypillisimpiä ovat maahanmuuttajiin ja korkeakoulutukseen liittyvät hankkeet**

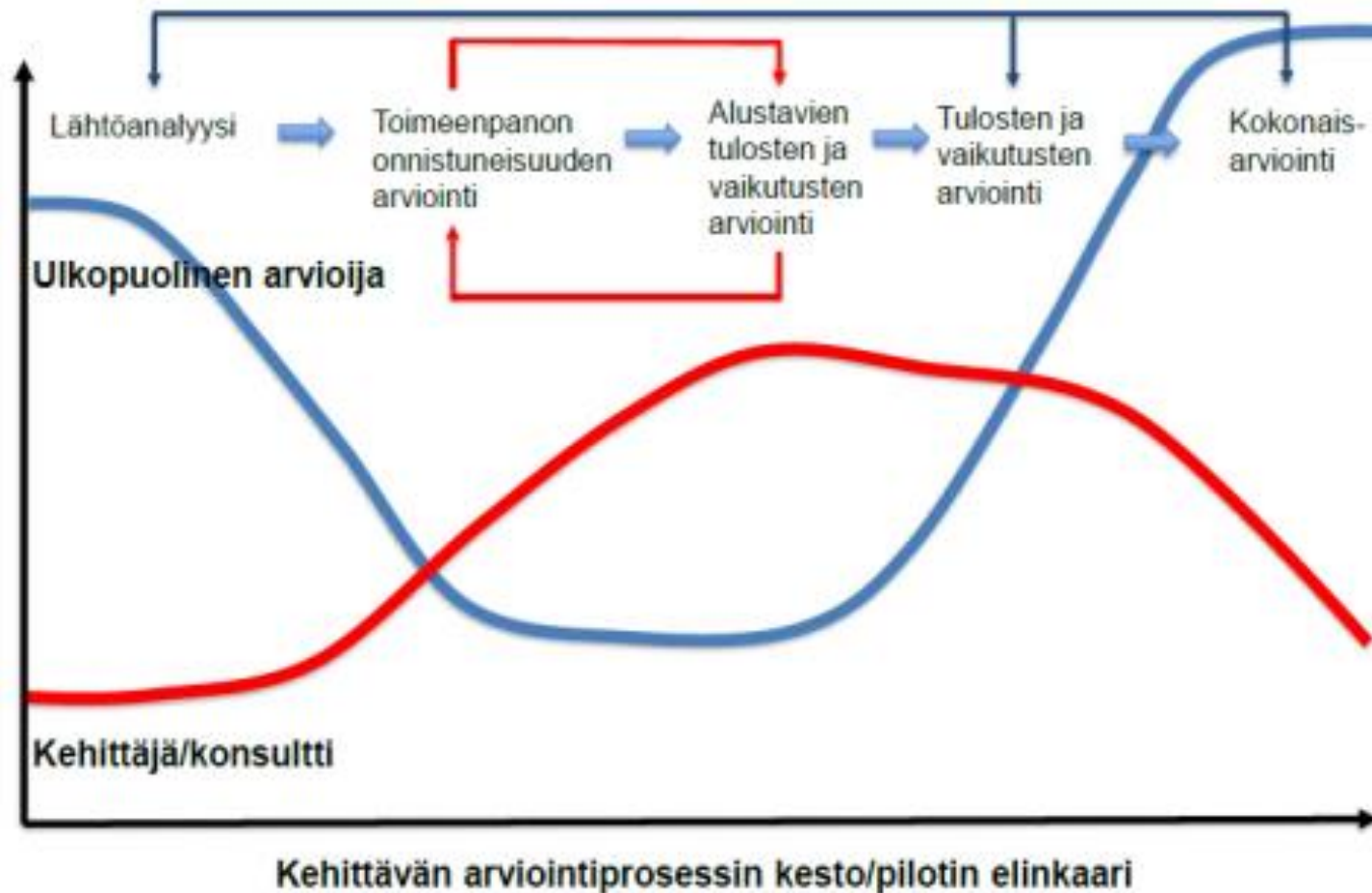
Hankkeiden kohderyhmät

Työn lähestymistavat ja painotukset

- **Moninäkökulmaisuus ja triangulaatio** → huomioidaan keskeisten toimija- ja intressitahojen näkökulma. Tarkastelussa huomioidaan myös alueelliset erot ja tarpeet Suomen sisällä.
- **Ennakoivan vaikuttavuusarvioinnin lähestymistapa** → tunnistetaan hankkeiden interventiologiikka ja vaikutusdynamiikka ja pyritään luomaan mahdollisimman reaaliaikainen ja vaikutuksia ennakoiva seurantajärjestelmä tukemaan hankkeiden vaikuttavaa toimeenpanoa.
- **Kehittävä tutkimusote** → oppiminen ja hankkeiden mahdollisimman tuloksellisen ja vaikuttavan toteuttamisen tuki mm. tunnistamalla vaikuttavat toimintaprosessit, selvittämällä ja levittämällä hyviä käytänteitä, vahvistamalla toimijoiden parissa jatkuvan kehittämisen kulttuuria, lisäämällä ohjauksellista ajattelutapaa sekä luomalla pohjaa hyvin toimintatapojen juurtumiselle
- **Vuorovaikutteisuus ja dialogisuus** → selvitystyö toteutetaan prosessimaisesti kiinteässä vuoropuhelusuhteessa tilaajan ja muiden keskeisten sidosryhmien kanssa

Arvioitsijan rooli työssä

Seuranta- ja arviointitiedon tuottamisen periaatteista

Seuranta- ja arviointitiedon hyödyntäjätahot JOUSTE- hankkeessa

- Valtioneuvosto - hallitusohjelman tavoitteet ml. jatkuvan oppimisen uudistus
- OKM ja TEM - nopeiden toimien (erityisavustus) konsepti/instrumentti
- Nopeiden toimien hankkeet - hankkeiden tukeminen
- Arvioitsijat - vaikutusarvioinnin tarpeet

Palautetiedon puutteista johtuvia yleisiä ongelmia hankkeiden toteutuksessa

- ❖ ei ole yhteistä ymmärrystä siitä, mitä ollaan tekemässä ja miksi – miten resurssit ja toiminta kytkeytyvät (usein kaukana olevien) tavoitteiden toteutumiseen
  - ❖ ei nähdä mihin tehdyt asiat/toiminta johtavat ja missä vaikutusten synnyn suhteen ollaan (miten vaikutusmekanismit ja vaikutusdynamikka toimivat)
  - ❖ ei tiedetä tehdäänkö tavoitteiden saavuttamisen kannalta oikeita asioita
  - ❖ ei tunnisteta tehdäänkö asiat tehokkaasti
  - ❖ ei tiedetä seuraako tehdyistä päätöksistä/muutoksista sitä, mitä tavoitellaan (ohjausvaikutukset)
  - ❖ pahimmillaan tehdään (esim. rahoittajan toimesta) ennen aikaisia/hätäisiä päätöksiä toiminnan vaikutuksista
- **Palautetieto on tärkeää tekemisen motivaation näkökulmasta**
- **Johtamisen erityishaaste: hankkeiden ja kokeilujen johtamiseen liittyviä päätöksiä joudutaan tekemään puutteelliseen palautetietoon perustuen**

Seuranta- ja arviointitiedon tuottamisen periaatteita JOUSTE-hankkeessa

- ✓ Toimintaa arvioidaan vaikuttavuusohjautuvasti lähtökohtana tavoiteltavat vaikutukset ja vaikutusten syntydynamiikka
- ✓ Arviointitiedolla tuetaan haluttujen vaikutusten syntyä tunnistamalla haluttuihin päämääriin johtavat vaikutuspolut ja määrittämällä poluille seurantamittarit
- ✓ Arvioinnin ytimessä ovat kysymykset: tehdäänkö hankkeessa tavoitteiden saavuttamisen kannalta oikeita asioita (relevanssi) ja tehdäänkö asiat tavoitteiden saavuttamisen näkökulmasta oikealla tavalla (tehokkuus ja vaikuttavuus)
- ✓ Tiedon tuottamisella pyritään tukemaan osaltaan hankkeiden johtamista ja vaikuttavaa toimeenpanoa
- ✓ Arviointitiedon tuottamisessa pyritään välttämään päällekkäistä tiedonkeruuta sekä varmistamaan se, että arvioinnin vaatima tiedon keruu hankkeilta ei aiheuta kohtuutonta vaivaa hanketoimijoille. Hyöty suurempi, kuin vaiva.
- ✓ Kytetään arviointiprosessi ja sen tuottama tieto osaksi yhteisen oppimisen prosessia

Yhteisen seurantamallin ja mittariston luomisen/käytön etuja

- Malli ja mittaristo lisää eri toimijoiden ymmärrystä siitä, mitä toiminnalla tavoitellaan sekä millaisen (oman) tekemisen kautta tavoiteltavat vaikutukset syntyvät
- Malli auttaa ymmärtämään vaikutusten syntylogiikkaa ja olemaan ”kärsivällinen” syntyvien vaikutusten suhteen
- Seurantamalli auttaa tunnistamaan tehokkaat ja vaikuttavat toimintatavat ja keinot sekä auttaa tekemään ennakoivasti korjausliikkeitä
- Malli on itseopettava ja sen laatiminen ja käyttö (palaute) lisäävät ymmärrystä omasta tekemisestä sekä motivaatiota tekemiseen (usein motivaatio loppahtaa, kun oman tekemisen seuranta ja vaikuttavuusmallinnettua palautetta ei ole). Se lisää eri toimijoiden yhteenkuuluvuutta ja positiivista kehittämishenkeä.
- Vähentää erillisen ulkopuolisen arvioinnin tarvetta.

Lyhyesti arviointimittareista

Lähde: www.airbus.com

Kysymyksiä tai ajatuksia?

Keskusteluosio

- Käytämme Screen.io palvelua keskustelun keskeisten asioiden tallentamiseen
- Mene tietokoneella tai älypuhelimella osoitteeseen:

<https://mdi.screen.io/jouste>